

Diputació de Girona

Àrea d'Hisenda, Administració,
Promoció Econòmica i Cooperació Local
Habitatge

*Pla de formació
en habitatge*

2020

Pobresa i vulnerabilitat energètica

Anais Varo, Universitat de Girona
anais.varo@udg.edu

Algunes dades sobre pobresa i vulnerabilitat energètica (I)

Indicador primario	2016	2017	2018	2019
Gasto desproporcionado 2M ¹ (% hogares)	16,7	17,3	16,9	16,7
Pobreza energética escondida HEP ² (% hogares)	11,3	10,7	11,0	10,6
Temperatura inadecuada en la vivienda en invierno ³ (% población)	10,1	8,0	9,1	7,6
Retraso en pago de facturas de suministros de la vivienda ⁴ (% población)	7,8	7,4	7,2	6,6

Tabla 2.1. Evolución de los cuatro indicadores de pobreza energética desde el año 2016 hasta el 2019.

Actualització de dades nacionals (novembre 2020):

<https://www.miteco.gob.es/es/ministerio/medidas-covid19/energia/default.aspx#ancla0>

Algunes dades sobre pobresa i vulnerabilitat energètica (II)

	Indicador 2M	Indicador HEP	Temperatura inadequada	Endarreriments factures
Propietat sense hipoteca	18,19	8,78	4,9	3
Propietat amb hipoteca	11,83	9,07	4,9	6,6
Lloguer	17,88	15,2	18,1	15,1
Lloguer reduït	28,47	28,69	16,8	13,4
Cessió semigratuïta	21,23	11,76	25,7	25
Cessió gratuïta	23,85	21,46	9,4	8,7

Les definicions de la pobresa (i vulnerabilitat) energètica

Observatori Europeu de la Pobresa Energètica

Les llars en situació de pobresa energètica son aquelles que tenen uns nivells inadequats de **serveis energètics**, degut a una combinació de factors: **alts preus energètics**, **baixos ingressos**, **edificis i equipaments ineficients** i **necessitats energètiques específiques**.

serveis energètics
≠
subministrament
energètic

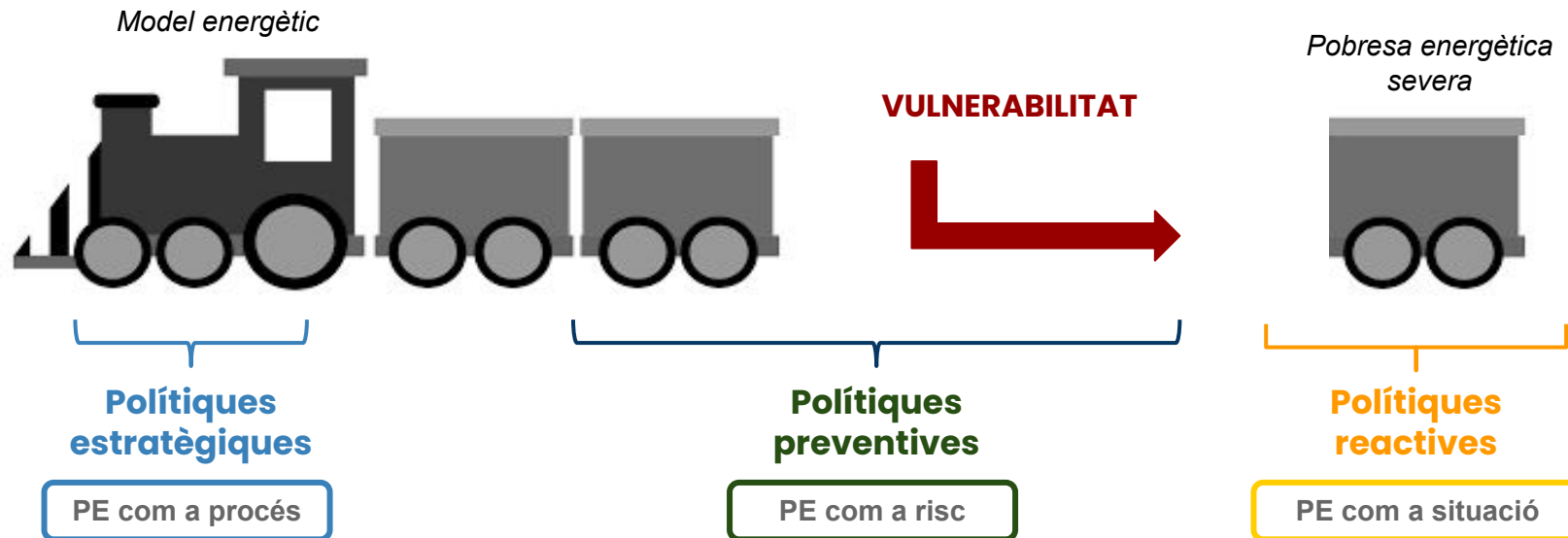
bicausalitat
≠
multicausalitat

Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica

La pobresa energètica és la situació en la que es troba una llar que no pot satisfer les necessitats bàsiques de **subministrament energètic**, com a conseqüència d'un nivell d'**ingressos** insuficient i que, en alguns casos, es pot veure agreujada per disposar d'un **habitatge ineficient** energèticament.

Tipus de polítiques contra la pobresa energètica

(basat en Brugué, 2009 - Metàfora del tren de Mora & Cabezón, 1999)

I aquestes diferències... a la pràctica, què impliquen?

Polítiques
reactives

→ Pagaments d'emergència de factures (sovint àmbit local)

→ **BO SOCIAL, BO TÈRMIC I SUSPENSÍO DE TALLS**

- **Bo social:** descompte en la factura de la llum (PVPC) en funció de la categoria de consumidor vulnerable
- **Bo tèrmic:** “xec” vinculat a la condició de beneficiari del bo social, que varia en funció de la zona climàtica i la categoria de consumidor vulnerable.
- **Prohibició de talls** del subministrament elèctric en condicions específiques

Polítiques
preventives

Mesures més enllà de les polítiques reactives:

Polítiques
preventives

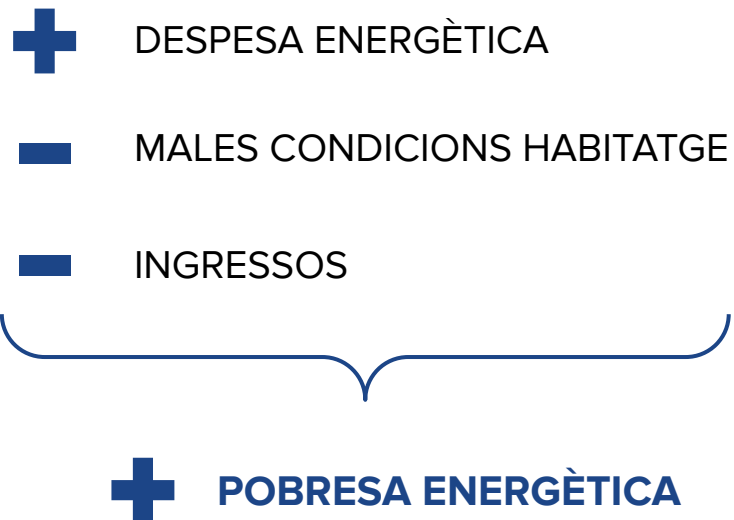
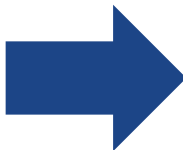

Polítiques
estratègiques

- **Principi de precaució de la Llei 24/2015**
 - La problemàtica del deute acumulat
- **Incorporació de la pobresa energètica al nou ERESEE 2020**
- **Polítiques locals i regionals → parc habitatge**
 - Auditories energètiques
 - Polítiques de rehabilitació del parc
 - Mesures complementàries: substitució equipaments
- **Transformació del model energètic → justícia energètica**
 - Ex. Comunitats Energètiques i pobresa energètica

I la crisi COVID 19, com ha afectat la pobresa energètica?

Mapejant les mesures per garantir l'accés a l'energia arreu del món en temps de la COVID 19

- Prohibició de desconnexions de subministraments
- Reconnexions de subministrament
- Accés gratuït a l'energia
- Subvencions o descomptes energètics
- Ajustaments de tarifes i congelació de preus
- Moratòries de pagament
- Plans de pagament personalitzats
- Suport de subministraments fora de la xarxa

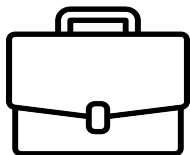
Hesselman, Varo, Guyet and Thomson, "COVID Global Energy Map" (2020) www.covidenergymap.com

Mesures a l'estat espanyol i Catalunya davant la COVID 19

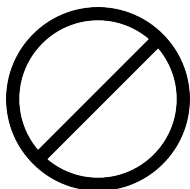

Ampliació i pròrroga
automàtica del bo social

Treballadors autònoms

- Temporal
- cessament d'activitat o reducció de facturació + 75%

Prohibició de desconexions

- fins el 31/09/2020
- I ara què?

Nova categoria de consumidor
vulnerable (Decret Llei 30/2020)

- Situació d'atur
- EERTO
- En cas de ser empresari: reducció de jornada per cures o situacions anàlogues

Gràcies per la vostra atenció!

Dubtes?

Anais Varo, Universitat de Girona

anais.varo@udg.edu

DOCUMENTS D'INTERÈS (selecció)

- [Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica](#)
- [Actualització d'indicators de pobresa energètica](#) per l'any 2019 (publicat l'any 2020)
- Actualització 2020 de la “[Estrategia a largo plazo para la rehabilitación energética en el sector de la edificación en España](#)” del MITMA.
- [Informe anual 2020](#) de l'Observatori Europeu de Pobresa Energètica (en anglès)
- [Webinar sobre polítiques locals](#) contra la pobresa energètica (en anglès)
- [Atles d'iniciatives contra la Pobresa Energètica](#) a Europa (en anglès)
- Reculls del I i II [Congrès Català de Pobresa Energètica](#)

ANNEX 1 - B0 SOCIAL

Categorías de consumidor	Descuento	Pensionistas	Unidad familiar que cumplen el limite de renta						Familias numerosas
			Sin menores		1 menor		2 menores		
Vulnerable	25%	Todos los miembros de la unidad familiar pensionistas con pensión mínima. ***	11.279€ (1,5xIPREM)	*15.039€ (2xIPREM)	15.039€ (2xIPREM)	*18.799€ (2,5xIPREM)	18.799€ (2,5xIPREM)	*22.559€ (3xIPREM)	Requisitos de renta no exigibles
Vulnerable severo	40%	7.520€ (1xIPREM)	5.640€ (0,75xIPREM)	*7.520 € (1xIPREM)	7.520€ (1xIPREM)	*9.340€ (1,25xIPREM)	9.340€ (1,25xIPREM)	*11.279€ (1,5xIPREM)	15.039€ (2xIPREM)
En riesgo de exclusión social	Si el beneficiario cumple con los requisitos para ser considerado consumidor vulnerable severo y, además, los servicios sociales sufragan, al menos, la mitad del importe de la factura eléctrica, no tendrán que hacer frente al pago. **								
Límite consumo anual con descuento		1.932kWh	1.380kWh		1.932kWh		2.346kWh		4.140kWh